

kan antages at faa større Betydning for Geografer end noget andet. Beskrivelsen af Projektionerne er omtrent som i det foran omtalte Værk, gennemgaaende maaske lidt mere kortfattet, og navnlig er, som alt anført, den matematiske Udvikling for største Delen udeladt. For de fleste Projektioner gives ogsaa Anvisning til deres Konstruktion, og denne er — ogsaa i typografisk Henseende — skarpt adskilt fra den øvrige Omtale.

Samtlige Tegninger er her optagne som Tekstfigurer.

Bogens sidste Del er atter helliget mere almindelige Forhold af stor praktisk Værd. I Afsnittet: Projektionernes Konstruktion, gives en Del almindelige praktiske Anvisninger ogsaa for Omtagning fra en Projektion til en anden. Under Valg af Projektion opstilles de Synspunkter, som maa gøre sig gældende i de forskellige Tilfælde. I en kortfattet, men klar Oversigt over Kortprojektionernes Historie omtales i kronologisk Orden de vigtigste Projektioners Fremkomst og de dertil knyttede Navne. Under »Literatur« anføres en Snes af de vigtigere Værker om Kortprojektioner med kort Angivelse af deres Hovedindhold, endvidere nogle Kortværker som Eksempler paa de forskellige Projektioners Anvendelse. I Tabeller findes Oversigter over Forvanskning, retvinklede Koordinater, Parallellernes Afstande fra Ækvator m. m. for forskellige Projektioner. Endelig et Sagregister.

Som det af ovenstaaende vil fremgaa, er begge de omtalte Bøger trods deres forholdsvis ringe Omfang meget righoldige, og de kan ubetinget anbefales ogsaa til Studium for Danske.

Hvilken af dem, der bør foretrækkes, er vanskeligt at sige, og til en vis Grad supplerer de hinanden. Ikke mindst den sidste Del af Erikssons Bog gør denne særlig nyttig, men omvendt er hos Sjøstrøm den matematiske Analyse betydelig mere udviklet og vil i flere Tilfælde overflødiggøre Benyttelsen af større Værker.

M. J. Sand.

O. Olufsen: Yellowstone Nationalpark. Med 58 Billeder og 1 Kort. Udvalget for Folkeoplysnings Fremme. København 1916, 134 S. 8^o.

Hidtil har der ikke paa Dansk foreligget nogen udførligere Beskrivelse af Nordamerikas Vidunderland Yellowstone Park. Man maa derfor være Prof.

Olufsen taknemlig for, at han i denne Bog, hovedsagelig efter Selvsyn som Medlem af den internationale, geografiske Forsamling, som paa Indbydelse af det geografiske Selskab i New York 1912 gjorde en Rundtur gennem de forenede Stater — har givet en letfattelig og udførlig Skildring af dette berømte paaastorslaede Naturmærkværdigheder saa rige Land.

I en Indledning giver Forf. en Oversigt over de Forenede Staters Naturparker og Naturminder i Almindelighed. Regeringen har haft Fremsyn og Fordomsfrihed nok til, paa Almenhedens Vegne, at beslaglægge som Nationalejendomme store Arealer i forskellige Dele af Staterne og har derved for Fremtiden bevaret uvurderlige Skatte, Naturmærkværdigheder af al Slags, som ellers ved Spekulanterers Gridskhed og Rovdrift, sikkert for stor Del vilde have været hjemfalden til Ødelæggelse. I ikke mindre end 11 vestlige Stater er der ved Kongresbeslutninger efterhaanden bleven lagt Beslag paa forskellige Landomraader, som saaledes er unddraget Kolonisation og privat Udnyttelse og indrettet til Nationalparker til »Folkets Vel og Fornøjelse«. De offentlig fredlyste Landstrækninger veksler i nogle Hundrede Tønder Land til over halvandet Hundrede Kvadratmil. De forskellige Naturmærkværdigheder og Naturskønheder er paa denne Maade bleven beskyttet, pragtfulde Bjærglandskaber, Isbræer og Alpesøer, Vandfald og Flodkløfter, varme Kilder og Vulkaner, ældgamle Kæmpetræer, forstenede Skove, sjældne Dyrearter og Planter, Levninger af forhistoriske Folkestammers Huleboelser og meget andet.

Den største og mest berømte af disse Nationalparker er Yellowstones Park, som Bogen beskriver, den har et Areal af 157 □ Mil og indeholder de mest afvekslende Landskabsformer, vilde Bjærgkæder, Dale, Skove, Floder og Søer, samt de mest storslaede Levninger af Fortidens vulkanske Virksomhed, som især fremtræder i de pragtfulde, verdensberømte Geyseromraader, der ingensteder paa Jorden er saa omfangsrige og virksomme som her. Forf. giver først en Oversigt over Parkens almindelige Geografi, fortæller derefter om dens Opdagelseshistorie, giver et kort Overblik over de geologiske Dannelser og beskriver de mærkelige forstenede Skove, for derefter i 5. Kapitel, det længste Afsnit, at skildre Rejsen gennem Parklandet ad de sædvanlige Ruter. Rejseberetningen er interessant, livlig og underholdende, Læseren faar en udmærket Udsigt over Sceneriet i Parklandets smukkeste Egne,

og et Indblik i Naturens vulkanske Værksted som sjældnen faas andre Steder paa Jorden. Kulsorte, glitrende Obsidiantklipper, mangefarvede Flodkløfter af Rhyolit, højt sprudende Kilder med deres underlig formede Kalk og Kiselaflejringer og pragtfulde Farver, som oftest skyldes Alger, de mærkeligt formede Bassiner og Kilderør, Kildeterrasser og Dyndvulkaner med deres farvede, kogende Lervælling o. s. v. Alt dette glider som et Panorama forbi Læserens Øjne i broget Mangfoldighed. Forf. giver ogsaa en kortfattet Oversigt over de varme Kilders almindelige Naturforhold. Af Teorier om Geysirfænomenernes Oprindelse findes der som bekendt en Mængde, men Forf. omtaler kun to, Bunsens Teori fra 1846, samt Th. Thorkelssons Hule-Teori fra 1906. Den sidste Teori er forresten ikke ny, men allerede fremsat af Mackenzie i Aaret 1810, men er saa 1906 bleven forbedret af Thorkelsson. Ingen af disse Teorier kan dog tilfredsstillende Nutidens Geologer, da de kun passer under særlige Forhold, som sjældnen er tilstede. Derfor havde det været ønskeligt om Forf. ogsaa havde nævnt nogle af de nyeste Geysir-Teorier, skønt man godt kan sige, at Problemet i sin Almindelighed endnu kan betragtes som uløst.

I sidste Kapitel skildres Parkens Dyre- og Planterverden. Dyrene er her fuldstændig fredede og Bjørnene er bleven saa tamme, at de snuser omkring i Hotellernes Affaldsdynger for at søge efter Madlevninger og tigger af de Rejsende. Endvidere findes her de sidste Rester af de fordum saa talrige Bisonhjørde, Bjærgfaar, Wapiti, Daadyr, Bævere, Oddere, Skunks og meget andet, alt i en paradisiske Tilstand under Regeringens Beskyttelse. Prof. Olufsens Bog passer særdeles godt ind i den Serie af folkeoplysende Skrifter, som Udvalget paa en saa fortrinlig Maade gennem Aarrækker har udgivet til Gavn og Glæde for mange. Beskrivelsen af Yellowstone Park vil, baade paa Grund af den underholdende Form, og det interessante og belærende Indhold, som er godt lagt til Rette for Lægfolk, sikkert finde mange Læsere.

Th. Thoroddsen.

Proceedings of the National Park Conference 1915. Glimpses of our National Parks 1916. Forests of Mount Rainier National Park 1916. Features of the Flora of Mount Rainier National Park 1916. Forests of Yosemite

Sequoia, and General Grant National Parks 1916.

Der er tidligere i dette Tidsskrift givet Anmeldelser af de udmærkede Piecer, som de forenede Staters Indenrigsministerium udgiver om Republikens Nationalparker. Disse Publikationer er nu bleven forøget med ovenstaaende Værker, som vi ikke noksom skal gøre opmærksom paa, da de indeholder en Sum af betydende Data for Geografer og geografisk interesserede, for ikke at tale om de fortrinlige Vejledninger, de giver Besøgende i Parkerne. Disse Park-Publikationer er bleven eller bliver efterhaanden en hel Literatur, der omfatter alle Specialiteter indenfor Geografien. De første sparsomme geografisk-statistiske Oversigter over Parkerne er bleven efterfulgt af særlige geologiske og fysisk-geografiske Publikationer, og nu, som vi ser af ovenstaaende Titler, de plante-geografiske, hvilke forhaabentlig i Fremtiden efterfølges af dyre-geografiske og etnografisk-arkæologiske. Alle de til Dato udkomne Piecer af den her nævnte Art udmærker sig ved et klart, let læseligt Sprog, ved en Mængde saare ønskelige Data, ved utallige fortrinlige og instruktive Illustrationer og ved en meget billig Pris. Uden at komme ind paa Detaillerne i disse Publikationer, tror Anmelderen, der har besøgt en stor Del af Parkerne, at kunne sige, at de samlede giver en fortrinlig Oversigt over U. S. Naturfysiognomi.

Ole Olufsen.

Die Bedingungen für das Gedeihen der Seidenzucht und deren volkswirtschaftliche Bedeutung, von Hofrat Johan Bolle, Berlin 1916. »Die Förderung des Seidenbaues in der asiatischen Türkei, von Hofrat Johan Bolle.«

Den første er udkommet som et Hefte af Flugschriften der deutschen Gesellschaft für angewandte Entomologie, den sidste som Afhandling i Österreichische Monatsschrift für den Orient, og der kan for saa vidt være Grund til at gøre opmærksom paa disse Publikationer, som Silken rimeligvis vil komme til at spille en større Rolle som Beklædningsstof, end den gør nu, og fordi denne Industri sikkert har en Fremtid for sig i Erhvervslivet. Særlig i de Lande, hvor den for Tiden trives, vil dens Produktion søges hævet, men ogsaa i Lande, hvor der ikke før har været Silkeavl, kan den